

Veřejné finance – osnova cvičení

Cvičení č. 7: VEŘEJNÉ VÝDAJE, MANDATORNÍ VÝDAJE

A: Veřejné výdaje

1. Vymezení VV

- Funkce veřejných výdajů —> praktické příklady veřejných výdajů
- Faktory růstu VV; teorie vysvětlující růst VV
- *Tabulka OECD č. 25 (2011)*
  - o Výše veřejných výdajů jednotlivých zemí podle podílu VV na HDP (země s největším a nejmenším podílem)
  - o Proč má ČR pro rok 1995 tak vysoké VV, popis následujícího trendu

2. Problematika srovnání

- Nominální x reálné (kdy, proč, výhody a nevýhody)
- VV na hlavu (použití PPP nebo oficiálního směnného kurzu)
- VV na HDP (kdy, proč, výhody a nevýhody)
- Jak porovnat objem veřejných výdajů, když v jedné zemi je výdaj veřejný a ve druhé soukromý (zdravotnictví USA)
- Neměli bychom kromě výše veřejných výdajů sledovat i způsob jejich použití?

3. Výdaje podle rozpočtové skladby

- *Tabulky MF ČR (2010a)*
  - o Opakování z přednášky – třídění odpovědnostní (SR), druhové (SR, RR, MR), odvětvové (SR, RR, MR) a konsolidační
  - o Které kapitoly jsou v SR největší a nejmenší?
  - o Co je konsolidace a proč se používá (tabulka MF ČR 2010b, str. 9,16, 18)

B: Mandatorní výdaje

1. Definice

- Mandatorní x quasimandatorní výdaje
- Důvody sledování

2. Historické okolnosti v ČR

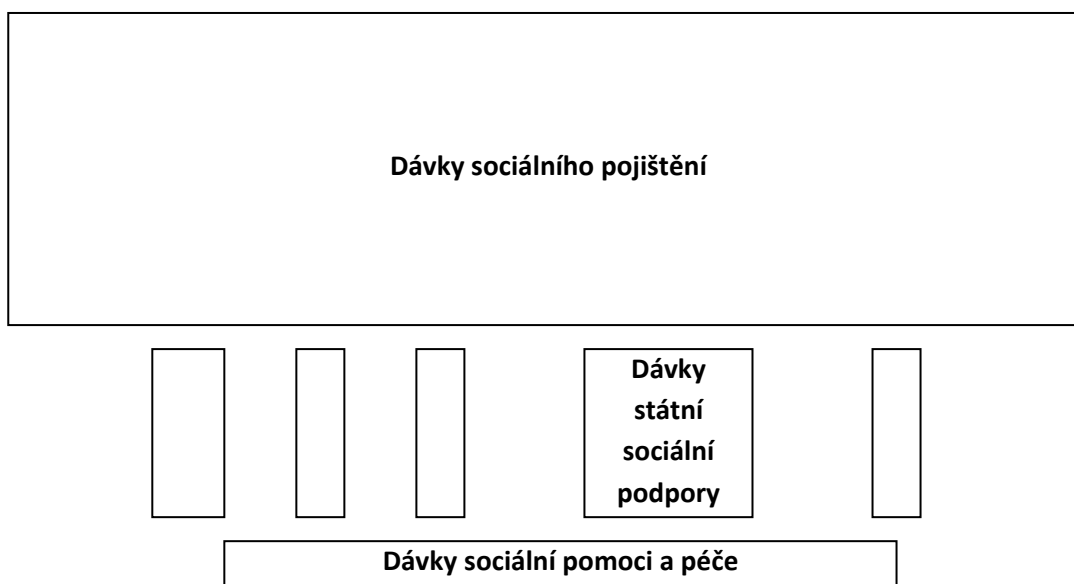
- Kdo a proč je začal sledovat, s jakým cílem a argumentací
- „Sobotkova“ a „Kalouskova“ reforma VEFI
- Podíl MV na HDP, příjmech a výdajích v ČR

3. Přehled hlavních položek MV

- *Soubor MF ČR 2010a*
  - o Vývoj hlavních položek mandatorních výdajů (logické souvislosti)

Veřejné finance – osnova cvičení

- Výdaje na důchody a čím jsou determinovány (více 8. přednáška)
- Systém sociálního zabezpečení v ČR

4. Referát: Reforma systému Státní sociální podpory

- stručná charakteristika systému státní sociální podpory a jeho pozice v systému sociálního zabezpečení
- stručný popis hlavních změn od roku 2006 do 2011 (typy dávek, jejich nárokovatelnost, důvody změny)
- podrobná analýza dopadů změn platných od 2008 - jaké náklady na VEFI byly touto změnou vyvolány (srovnání ex ante nákladů se skutečností roku 2009 nebo 2010)

5. Vývoj některých dávek SSP (mil. Kč a % HDP)

- Změna v systému SSP platná od 2007 – důvody a dopady

	Dávky v mil Kč											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008		2008	2009
									Bez reformy	reforma		
Přídavky na dítě	12 748	12 799	13 353	12 519	11 805	11 215	11 061	10 260	10 321	7 669	6 255	4 754
Sociální příplatek	6 199	6 041	6 271	5 822	5 281	4 803	4 429	4 626	4 688	4 211	3 192	2 980
Příspěvek na bydlení	2 518	2 699	3 028	2 835	2 559	2 474	2 300	1 576	n.a.	n.a.	1 629	2 291
Rodičovský příspěvek	7 692	7 701	8 022	7 964	10 439	12 644	13 543	28 708	31 348	26 906	29 325	28 622
Porodné	581	616	791	807	831	896	1 591	2 098	1 847	1 438	1 647	1 579
Příspěvek školní pomůcky							82	57	84	0	0	0
DÁVKY SSP CELKEM	31 855	31 943	33 733	32 275	32 786	33 046	33 829	48 617	56 420	47 926	41 970	41 168
DÁVKY SSP JAKO % HDP	1,46%	1,36%	1,37%	1,25%	1,18%	1,11%	1,06%	1,37%	2,80%	2,08%	1,70%	1,31%

Pozn.: 2000-2009 skutečnost, pokud by pro 2007 byl stacionární vývoj (bez reformy) – pak výdaje 35 mld. Kč
 Zdroj: MF ČR (2010b), 2008 návrh státního rozpočtu,

Veřejné finance – osnova cvičení

C: Doporučená literatura a zdroje (pozor, pro lenost není dodržena citační norma)

A: VV

- OECD (2011): General Government Total Outlays [online]. Dostupné z <<http://www.oecd.org/dataoecd/5/51/2483816.xls>>
- Eurostat (2011): Total General Government Expenditure [online]. Dostupné z <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tec00023>>
- MF ČR (2010a): Návrh SR na rok 2011. Část C: Tabulky státního rozpočtu [online]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=63965>> (tabulky 2, 4, 5, 6)
- MF ČR (2010b): Návrh SR na rok 2011. Část H: Hospodaření veřejných rozpočtů [online]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=63993>> (str. 1 – 18, po změně volebního období se dá dostat k návrhům starších SR)
- PEKOVÁ, J. *Veřejné finance – úvod do problematiky*. 4. aktualizované a rozšířené vyd. Praha: ASPI, 2008. 508 s. ISBN 978-80-7357-358-4 (kapitola 4: Veřejné výdaje)
- HAMERNÍKOVÁ, B.; MAAYTOVÁ, A. a kol. *Veřejné finance*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 364 s. ISBN 978-80-73577-301-0 (kapitola 4: Veřejné výdaje, projekty a programy)

B: MV

- MF ČR (2010a). Návrh zákona o SR na rok 2011, Příloha: Vývoj mandatorních výdajů [online]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=63986>>
- MF ČR (2010b). Státní závěrečný účet 2009, Sešit C [online]. Dostupné z <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2009_C_pdf.pdf>
  - o SZÚ za roky 2003 až 2008:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/statni_zav_ucet.html
- MPSV (2011a): Státní sociální podpora: <http://www.mpsv.cz/cs/2>
- MPSV (2011b): Pomoc v hmotné nouzi: <http://www.mpsv.cz/cs/5>
- PEKOVÁ, J. *Veřejné finance – úvod do problematiky*. 4. aktualizované a rozšířené vyd. Praha: ASPI, 2008. 508 s. ISBN 978-80-7357-358-4 (kapitola 5: Financování sociálního zabezpečení)
- HAMERNÍKOVÁ, B.; MAAYTOVÁ, A. a kol. *Veřejné finance*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 364 s. ISBN 978-80-73577-301-0 (kapitola 7: Sociální zabezpečení)